

د تاوتریخوالي پرته تعلیم څنګه وي؟

د کډوالو او تازه راغلو والدينو لپاره لارښود

دا لارښود وړاندې شوی:

پېژندنه

ماشومان او ځوانان باید په خوښۍ سره لوی شي. دوی باید قوي او ډاډمن وي او باید وړتیا ولري ترڅو دوی بشپړ توان ته وده ورکړي. ماشومان زموږ د ښې راتلونکې لپاره هیله دي. دا لارښود په کورنۍ کې د سولیز پالنې له لارې د ماشومانو ساتنه کوي. له تاوتریخوالي څخه ساتنه زموږ ټولو لپاره، د مور او پلار لپاره هم مهم کار دی.

دا چې څرنگه باید ماشومان وروزل شي او دا چې څرنگه میندی او پلرونه اویا هم نور روزونکي له ماشومانو سره چلند وکړي دغه نظریه له یوې ټولني څخه بلې ټولني ته توپیر لري. ددی لپاره چې یوه بهرني هیواد ته تازه راغلي کورنې د ښه ژوند کولو وړتیا پیدا کړي، خورا ډیره اړینه ده چې د نوموړي بهرني هیواد تعلیم او اړونده قوانینو په اړه په ښه ډول ځان وپوي.

د دې لارښود لومړی فصل له همدې امله په آلمان کې د تعلیم او مهمو حقونو او قانوني اړتیاو په اړه نظریات بیانوي.

په دوهم فصل کې د ماشومانو سره د تاوتریخوالي بیلابیل ډولونه چې ماشومان له خطر سره مخامخ کولای شي او د دوی احتمالي پایلې بیان شوي دي. په کورنۍ کې تاوتریخوالی او همدارنگه جگړه، تینبته او د مهاجرت تجربې د ماشومانو رواني روغتیا له خطر سره مخامخ کوي.

دریم فصل کې په تعلیم کې د تاوتریخوالي مخنیوي اهمیت او پرځای یې د مینې او پالنې له لارې د ماشومانو پیاوړتیا بیانوي. دا اکثر وختونه والدین یا ښوونکي دي چې پخپله تاوتریخوالی د تعلیم د وسیلې په توګه کاروي. په آلمان کې، په هر صورت، دا د کال ۲۰۰۰ راهیسې د قانون لخوا منع شوی.

څلورم فصل هغه معلومات چمتو کوي چې په اړه یې والدین او ښوونکي کولای شي اړیکه ونیسي که چېرې دوی د زده کړې په اړه کومه پوښتنه یا اندیښنه ولري.

د سولیز ښونې او روزنې زموږ د ماشومانو لپاره لومړنی شرط دی ترڅو وکولای شي روغتیا، خوندي او مینه سره لوی شي.

Impressum

Gewaltfrei erziehen – wie geht das?
Ein Familienratgeber für Geflüchtete und neu zugewanderte Erziehungspersonen

Herausgeber:
Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.
Königstraße 6, 30175 Hannover

Konzeption, Inhalt, Erstellung:
Duale Hochschule Baden-Württemberg Villingen-Schwenningen (DHBW)
– Institut für Transkulturelle Gesundheitsforschung
Ethno-Medizinisches Zentrum e.V. (EMZ e.V.)
– MiMi Integrationslabor Berlin (MiMi Lab)

Förderung: Beauftragte der Bundesregierung für Migration, Flüchtlinge und Integration

Projektleitung: Ramazan Salman (EMZ e.V.), Prof. Dr. Dr. Jan Ilhan Kizilhan (DHBW)

Redaktion: Ahmet Kimil, Prof. Dr. Dr. Jan Ilhan Kizilhan, Claudia Klett, Anette Metzger,
Anne Rosenberg, Andreas Sauter, Ramazan Salman, Silvio Schelle, Soner Tuna,
Prof. Dr. Haci-Halil Uslucan, Prof. Dr. Hans-Peter Waldhoff

Layout und Satz: eindruck.net, 30175 Hannover

Illustrationen: deanhills.com, 55130 Mainz

Übersetzung: Dolmetscherdienst – Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.

Alle Rechte vorbehalten. Das Werk ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwendung in anderen als den gesetzlich zugelassenen Fällen bedarf deshalb der vorherigen schriftlichen Genehmigung durch den Herausgeber.

Diese Publikation können Sie jederzeit über die Webseiten „www.mimi-gegen-gewalt.de“ oder „www.mimi-bestellportal.de“ in folgenden Sprachen anfordern:
Arabisch, Bulgarisch, Dari, Deutsch, Englisch, Farsi, Französisch, Kurdisch, Paschto, Polnisch, Russisch, Serbisch/Bosnisch/Kroatisch, Spanisch und Türkisch.

1. Auflage · Stand: November 2019

4.....1. کورنی او تعلیم په آلمان کې

په آلمان کې د ماشومانو او ځوانانو روزنې اهداف کوم دي؟
په آلمان کې د ماشومانو او والدينو قانوني حقونه کوم دي؟

10.....2. د ماشومانو پروړاندې تاوتريخوالی

د تاوتريخوالي کوم ډول د ماشومانو د علمي بریا مشکلي؟
د ماشوم د پرمختګ لپاره د تاوتريخوالي پایلې څه دي؟
ولې کورنی تاوتريخوالي ځانګړې پایلې لري؟
جګړه، تېښته او روحي صدمه په تعلیم باندې څه اغېزه لري؟

16.....3. په تعلیم کې تاوتريخوالی

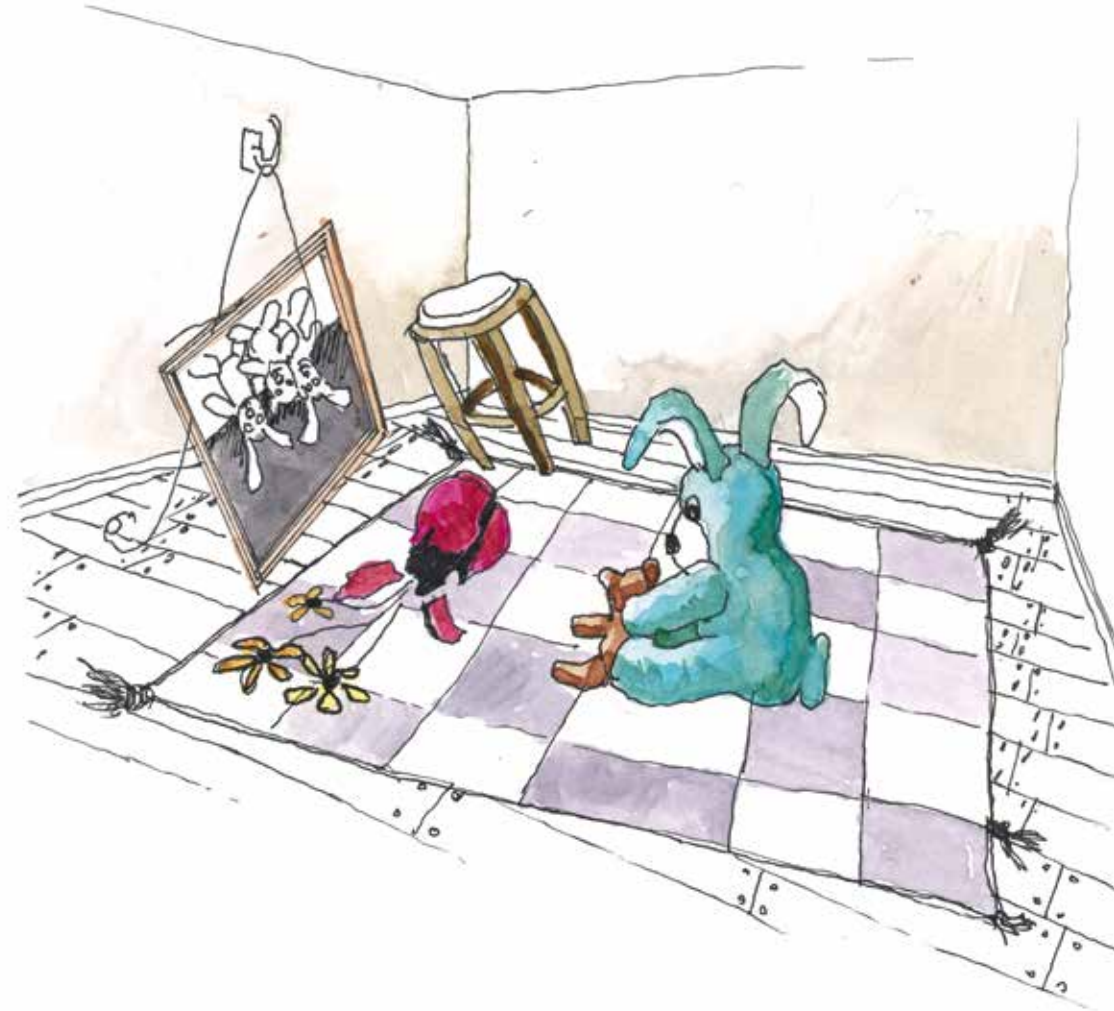
ایا کیدی شي تاوتريخوالی د تعلیم وسیله شي؟
د بېوزلي او تر فشار لاندې راتللو په حالت کې زه څه کولای شم؟
څنگه کولای شم ماشومان د ښوونې او روزنې له لارې پیاوړي کړم؟
زه د تښتېدل یا کېوالی نه وروسته د تعلیم په اړه څه پوهیدلو ته اړتیا لرم؟

19.....4. په آلمان کې د ماشومانو ساتنه

زه چیرته مرسته موندلی شم؟
د ماشوم او ځوانانو مرستې رفاهي دفترکوم ډول ملاتړ وړاندیز کوي؟
د ځوانانو دفترکله په ښوونې او روزنې کې مداخله کولای شي؟

22..... د لغتونو لست

24..... د اړیکې ټاکل شوي پټې او د مرستې وړاندیزونه

1. کورنۍ او دښونۍ او روزنۍ په آلمان کې

ډیری کډوالې کورنۍ له هغه هیوادونو څخه راځي، چېرې چې د ماشومانو دښونۍ او .

روزنې په اړه نظرونه د آلمان هیواد په پرتله ډیر زیات توپیر لري. . کوم چې کولای شي د فشارلاندې راولي، بې نظمي او جنجال لامل شي، په ځانګړې توګه کله چې نه مور او پلار او نه ماشومان دا نظریات په آلمان وپیژني.

په آلمان کې د ماشومانو او ځوانانو روزنې اهداف کوم دي؟

کله چې د آلمان په څیر په لویدیځو ټولنو کې د پوښتنو راپورته کولو خبره کیږي، نو تمرکز د هر ماشوم انفرادي مهارتونو او ځانګړې شخصیت ته وده ورکول دي. د زیږون څخه، ماشوم د خپل شخصیت او فزیکي بشپړتیا آزاد پرمختګ حق لري.

د والدینو او تعلیمي سیستم (ورګتون او ښوونځي په ګډون) دنده دا دی چې د ماشوم فزیکي، رواني او معنوي پرمختګ ته پرمخ بیایي. د ټولني په پام کې نیولو سره، ماشوم باید زده کړه وکړي چې خپلواکې نظریې رامینځته کړي او برخه واخلي او د ځان او ټولني مسؤلیت په غاړه واخلي.

دښونۍ او روزنې وظیفې او د والدینو او ماشومانو په غوښتنو باندې د پوهیدو لپاره په آلمان کې، دا مهمه ده چې د ماشومانو د پرمختیا پروسې وپیژني. دا چې په دوه مرحلو تقسیم کیدلې شي.

ماشومتوب

د ماشوم زیږېدلو د پیل څخه تر څلمیتوب (بلوغ) پورې د ژوند ماشومتوب مرحله بلل کیږي. په ډیری قانوني مقرراتو کې، ماشوم هغه څوک دي چې لاهم ۱۴ کلن (بالغ) نه بلل کیږي.

ماشومتوب د ژوند په ټوله دوره کې ډیرزیات اغیزه لري. دا په ژوند کې ډیره اساسه مرحله ځکه ده چې د ټول ژوند بنسټ په نوموړې مرحله کېایښودل کیږي. یو باثباته او خوندي کور باثباته بنسټ ته اړتیا لري، له همدې امله د ماشوم ښه او روغ پرمختګ په ځانګړې ډول اړین دی. مهارتونه او چلندونه چې په ماشومتوب کې ترلاسه کیږي په ټول ژوند کې اثر کوي.

ټول ماشومان، که هلک وی او یا انجلی، بې وزله یا شتمن، الماني وی یا غیر الماني، د ۶ کلن عمر څخه په آلمان کې ښوونځي ته د تللو حق او مکلفیت لري. والدین د قانون له مخې مجبور او مکلف دي چې

اطمینان ترلاسه کړي چې ماشومان لږترلږه د نهم ټولګي پورې ښوونځي ته ولاړ شي، هره ورځ دی باید ښوونځي ته ولاړ شي، مګر داچې ناروغه وي.

د مهاجرو کورنیو لپاره ځانګړې مهلتونه شته ځکه چې آلمان ته د رسیدو وروسته د ښوونځي د تللو مکلفیت پلي کیږي. دا د اړوند فدرالي دولت پورې اړه لري.

د ځوانانو د کارموندني ساتنې قانون له مخې، ماشومانو ته په اصل کې د کار کولو اجازه نه ورکول کیږي. استثنایي یوازې د ۱۳ کلن عمر څخه امکان لري. والدین د دوی د ژوندون او معیشت لپاره مسؤل دي او د اړتیا په صورت کې د دولتي کټولو لخوا ملاتړ کیږي.

په کورنۍ کې، ماشومان کولای شي د عمر د زیاتیدو سره سم دندې په غاړه واخلي. وخت ښوونځي ته د تللو لپاره، د کورنۍ وظیفې حل کول، د ملاتړ ممکنه وړاندیزونو لپاره، سربیره پردې د تفریح فعالیتونو او روغیدنو مرحلو لپاره وخت ونیسي باید د کورنۍ مسؤلیتونو له امله له پامه ونه غورځول شي.

د پرمختګ او زده کړې سربیره، ساتنه او امنیت هم ډیر مهم دی. ماشومان تل د ژوند تجربې نشتون له امله خطرات نشي پیژندلی. دوی د لویانو په پرتله ډیر احتمال لري د تاوتریخوالي قرباني شي.

ځوانی (څلمیتوب)

څلمیتوب د ژوند تقریباً له ۱۴ څخه تر ۱۸ کلنۍ پورې دوام کوي، په کوم کې چې ماشوم د ماشومتوب له دورې څخه پوخ عمر ته انتقالیږي. دا یو ابتدايي مرحله هم ده چې په راتلونکي ژوند باندې قوي تاثیر لري او پدې کې فزیکي او رواني ځانګړتیا لاهم لومړیتوب لري.

په ښوونځي کې، ځوانان اساسی او لومړني پوهه ژوروي، چې دوی د ورځني ژوند او د وروستي دندې لپاره اړتیا لري. پریکړه کول د یو کسب یا دنده انتخاب کول او د زده کړې کورس پیل کول د ډیرو لپاره د دې مرحلې برخه وي.

په ډیرو فدرالي ایالتونو کې، ځوانان حق او مکلفیت لري تر ۱۸ کلنۍ پورې عمومي تعلیم یا مسلکي ښوونځي ته لاړ شي. د مسلک د انتخاب کولو په برخه کې، والدین کولای شي ځوانانو ته مشوره ورکړي، مګر د دوی لپاره پریکړه نه کوي. انجونې د هلکانو په څیر د مسلک د انتخاب کولو وړیا حق لري.

د ځوانې په عمر کې د همزولي سره اړیکې نیول ډیرې مهمې کیږي. اکثر وختونه د مینې لومړني اړیکې شتون لري چې کیداشي د شراکت او کورنۍ ژوند د چمتووالي لامل شي.

د همزولي ترمینځ نږدې کیدل او جنسي اړیکې د قانون لخوا اجازه ورکړل شوې. په آلمان کې پوځوالی (قانوني عمر) د ۱۸ کلنۍ څخه پیل کیږي. د لویانو او ۱۴ کلونو څخه کم عمر ماشومانو سره جنسي فعالیتونه د قانون لخوا منع دي او د قانون لخوا مجازات کیږي. حتی که ماشوم په ښکاره ډول رضایت ښکاره کړي. په جزایي قانون کې ۱، دا د ماشومانو «جنسي تیري» په توګه تعریف شوي (پراګراف ۱۷۶، بند ۱).

* د لغتونو اصطلاحات په متن کې په ایټالیک خط روښانه شوي

«که ماشومان کوچني وي، نو مور بايد له هغوی سره د رښې په ایستلو کې مرسته وکړو. خو کله چې دوی لوی شول، مور بايد دوی ته وزرونه ورکړو.» (هندي وینا)

په جرمني کې یوازې د ۱۸ کلن عمر څخه د مدني قانون په اساس ودونه جواز لري (پراگراف ۱۳۰۳). د جزایي قانون په پام کې نیولو سره هېڅ څوک د عمر په پام کې نیولو پرته، د زور او تاوتریخوالي له لارې واده کولو ته اجازه نلري. دا یو جدي جبر او زور دی او د جزا وړ دی (پراگراف ۲۳۷).

دا معمولې او طبیعي ده چې د ځوانۍ په مرحله کې له کورنۍ څخه مخ په زیاتیدونکي سرحد ټاکنه رامینځته کیږي. دا کولای شي د والدین او ځوانانو تر مینځ شخړې او نفاق رامینځته کړي. دا جنجالونه یوه نښه ده چې ماشوم یو خپلواک شخصیت چمتو کوي او په زیاتیدونکي ډول غواړي د ځان مسؤلیت په غاړه واخلي. دا د والدینو دنده ده چې د ځوانانو سره وي او دوی ته ازادي ورکړي او د بیان حق ولري، ترڅو دوی ښه پرمختګ وکړي.

پدې مرحله کې، والدینو ته اکثراً د پالنې په اړه ډیری پوښتنې او اندېښنې پیدا کیږي، د جنجالونو سره معامله کولو او د حدود ټاکل په اړه کې. د پوښتنې یا اندېښنې په اړه په وړیا توګه کولای شي، او که وغواړئ، د ښوونې او روزنې د مشورې مرکزونو متخصصینو سره یا د مور او پلار په تلفون کې مشورې وکړي.

معلول ماشومان

معلول ماشومان هم باید څومره چې امکان لري وکولای شي د ماشومتوب او په ځوانۍ کې د فزیکي، رواني او ذهني له پلوه پرمختګ و ترقي وکړي. د امکان تر حده، دوی باید پخپله د ځان لپاره پریکړه وکړي او دوی ته باید په ټولنیزو چارو کې د امکان تر حده بشپړ ګډون ورکول شي، د بیلګې په توګه د ښوونځي او تعلیم په برخه کې برخه واخلي. د پرمختګ پروسه، د ښوونې او روزنې اړتیاوې او د مور او ماشوم تر مینځ اړیکې اکثر وختونه د معلوم ماشومان په پرتله په روغ ماشومانو کې توپیر لري.

معلولیت کولی شي

- د جسمي عیبونو له امله چې د خوځښت یا حسي احساس (لیدل او اوریدل) باندې اغیزه کوي شتون ولري. دا کولای شي خوځښت یا ارتباط ستونزمن کړي.
- ماشوم رواني روغتیا هم کولای شي د تل لپاره ستونزمن شي، د بیلګې په توګه د رواني ناروغۍ له لارې. دا د دسې ښکاروي د مثال په توګه، چې په حقیقت کې ماشوم د اوږدې مودې لپاره ډیر زیات یرغلګر یا غوسه ناک یا غمجن او ګوښی شوی دی او له همدې امله د

نورو خلکو یا وړکتون یا ښوونځي کې په اړیکه کې ستونزې لري.

- معلولیت هم کولای شي د فکري بې نظمییو له لارې رامنځته شي، له دې سره د درک، زده کړې او پوهې امکانات یا مفاهمه محدود کیږي.

د معلول ماشوم د والدینو لپاره ډیری پوښتنې او ناڅرګندتیا رامنځته کوي. دا اکثراً د ماشوم سره چلند، په کورنۍ کې د ښوونې او روزنې او د ملاتړ امکاناتو یا د مناسب وړکتون، ښوونځي یا مناسب حرفوي زده کړې لټولو په اړه ارتباط لري. د مناسب وړکتون، ښوونځي یا مناسب حرفوي زده کړې موندل اکثراً ستونزمن وي.

د ماشوم احتمالی رد کول یا جلا کیدل د کورنۍ یا ټولني لخوا کولای شي والدین لپاره سخت وي.

په آلمان کې د مرستې او ملاتړ بیلابیل قانوني وړاندیزونه شتون لري چې د معلولو ماشومانو د زیانونو مخنیوي کوي یا خساره ورکولو لپاره دي. پدې کې د مثال په توګه، د ځانګړي ملاتړ وړکتونونه او ښوونځي، مرستې چې هدف یې په ښوونځي یا روزنې ځای کې د زده کړې امکان سمبالوي، یا د ځانګړي اضافي اړتیاو لپاره مالي مرستې چې د ماشوم او کورنۍ انفرادي اړتیاو په پام کې نیولو سره تر سره کیږي.

داسې مرستې هم شتون لري چې په ورځني ژوند کې د کورنیو ملاتړ او هوساینه کوي، د مثال په توګه د کورنۍ ملاتړ او د کورنۍ مرستې خدماتو. د دې مرستې سره، والدین پریکړه کوي چې دوی څومره ملاتړ غواړي. دغه مرسته د مور او پلار او خویندې او وروڼه او هم د معلول ماشوم څخه ملاتړ کوي. د پاملرنې او پالنې مسؤلیت والدینو ته پاتې دی.

د معلول ماشوم والدینو لپاره د اړیکې لومړۍ مهم مرکز د ماشومانو ډاکټر/ډاکټری دی. دوی کولای شي د ماشومانو ټولنیز پېښاتیریک مرکزونو (SPZ) څخه یو لیبرنلیک صادر کړي، کوم چې پراخه خدمات وړاندې کوي، لکه د وقایوي ازموینې او تشخیصاتو او والدینو ته مشوره د مرستې او ملاتړ په ټولو امکاناتو معلومات چمتو کوي. د اړیکو اشخاصو لکه د وړکتون ښوونکي، د ښوونځي ښوونکي یا په ګډ هستوګنځای کې ټولنیز خدمات هم د معلوماتو او ملاتړ غوښتنه کیدی شي. ستاسو د ژبې مهارتونو پورې اړوند، دا ممکن وي چې د مرستندویه ژباړونکي سره خبرې وکړئ.

که د ژبې مشکلات وي، ترجمان باید روبلل شي. د معلولیت لرونکو ماشومانو لپاره د مرستې وړاندیزونو په اړه د ژبو معلومات هم د ځینې ژبو لپاره شتون لري. په ځینو ښارونو کې د معیوبینو خپلوانو سره د ګډوالۍ کورنیو لخوا رامینځته شوي ډلې دي چې د یو بل سره مرسته کوي.

د هستوګنې قانون په وینا، دلته تشریح شوي مرستې کارول د پناه غوښتنې اوسنې پروسې باندې هېڅ منفي اغیزې نلري. د معلولیت لرونکي ماشومان په ځانګړي ډول زیان منونکي دي. حتی د «لنډمهاله محافظت لپاره د استوګنې جواز» سره (پراگراف ۲۴ بند ۱) تاسو د اړین روغتیايي او نورو مرستې بشپړ حق لرئ، لکه څنګه چې د پناه غوښتونکو د ګټو قانون (پراگراف ۶ بند ۲) لخوا ټاکل شوی.

په آلمان کې د ماشومانو او والدینو قانوني حقونه کوم دي؟

په آلمان کې د والدینو او ماشومانو ترمنځ تعلیم او اړیکې د مختلف قانون لخوا ټاکل کېږي:

اساسي قانون (Grundgesetz)

په آلمان کې ژوندی ماشومان د زېږون څخه د لویانو په شان اساسي حقونه لري. دا د آلمان د فدرالي جمهوریت په اساسي قانون کې ځای پرځای شوي.

په اساسي قانون کې مهم اساسي حقونه په لاندې ډول دي:

- «انساني کرامت د تعرض څخه مصئون دی. د دې احترام او ساتنه د ټولو دولتي ارګانونو وظیفه ده.» (ماده. ۱، بند ۱)
- «هرڅوک د خپل شخصیت د ازاد پرمختګ حق لري، په دې شرط چې هغه د نورو حقونو او د اساسي قانون یا اخلاقي قانون څخه سرغړونه ونه کړي.» (ماده. ۲، بند ۱)
- «هرڅوک د ژوند او د فزیکي بشپړتیا حق لري. د انسان ازادې مصئون ده. په دې حقونه باندې یوازې د قانون په اساس مداخله کېدلای شي.» (ماده. ۲، بند ۲)

له زېږون راهیسې، ماشومان د خپلو حقونو او وظایفو سره با ارزښه انسانان دي. والدین د خپلو ماشومانو ساتنه کوي او د دوی سره مرسته کوي چې خپلواک شي. دا د والدینو حق او دنده ده چې د ماشومانو پاملرنه او پالنه وکړي تر هغه چې دوی قانوني عمر ته ۱۸ کلن ته ورسېږي (ماده. ۶، بند ۲ GG اساسي قانون). پاملرنه او پالنه باید د ماشوم د مثبت پرمختګ ملاتړ وکړي.

د ملګرو ملتونو د ماشومانو د حقونو کنوانسیون

د ماشومانو لپاره نړیوال حقونه د دوی تر ۱۸ کلني پورې د ملګرو ملتونو د ماشوم د حقونو په کنوانسیون کې ټاکل شوي دي. دا له ۱۹۹۲ کاله څخه راهیسې په آلمان کې د اعتبار وړ دي او درې ساحې په کې شامل دي:

- د روغتیایي پاملرنې حقونه: د روغتیایي پاملرنې حق په شمول، تعلیم، د مناسب ژوند شرایطونه
- کلتوري، معلوماتي او د ګډون حقونه: د بیان د آزادۍ حق، د محرمیت ساتنې حق، د تفریح او لوبو حق
- د ساتنې / او هوساینې حقونه: د فزیکي یا رواني تاوتریخوالي پر وړاندې د ساتنې حق، د جنسي ناوړه ګټه اخیستنې پر وړاندې ساتنه، اقتصادي یا جنسي استعمال پر وړاندې ساتنه

په مدني قانون کې د کورنۍ قانون (BGB) د والدینو د حقونو او مکلفیتونو په اړه ملي اعتبار لرونکې قانون د دوی د ماشومانو پر مقابل د کورنۍ قانون په څلورمه برخه کې په مدني قانون کې ټاکل شوي دي. د کورنۍ او پالنې په اړه نظریات او پدې توګه حقوقي بنیادونه هم د «مدرن ټولني په شکل» لخوا جوړ شوي دي. د سپرې موجودیت نور په (نیکه، نیا) کورنۍ پورې اړه نلري، مګر د دولتي ادارو لخوا خوندي کېږي. والدین د خپلو ماشومانو لپاره تر ټولو مهم بنیونکي په نظر کې نیول کېږي. نور خپلوان اکثرًا ملاتړ کوي، خو مګر د ماشوم د هوساینې لپاره قانوني مسؤلیت معمولًا یوازې د دوه مور او پلار په غاړه وي.

په مدني قانون کې مهم قوانین په لاندې ډول دي:

- والدین مجبور دي چې د کوچني ماشوم پاملرنه وکړي (پاراګراف ۱۶۲۶ بند. ۱).
- پدې کې «په ځانګړې توګه د ماشوم پاملرنه کول، دا راپورته کول، د دې نظارت کول او د استوګنې ټاکل» مسؤلیت او حق شامل دي» (پاراګراف ۱۶۳۱ بند. ۱).
- د پلارنې او مورنې پاملرنې حق باید د دوه اړخیز رضایت او د ماشوم بڼې ګټې لپاره ترسره شي (پاراګراف ۱۶۲۷). پلرونه او میندې یوشان مسؤلیت لري او په پریکړو کې یو شان غږ لري.
- «د ماشوم مخ پر زیاتېدونکې مهارت او وړتیا او د مسؤلیت سره عمل کول» باید د مور او پلار لخوا په پام کې ونیول شي. د پلارنې او مورنې پاملرنې حق باید د ماشوم سره د دوی د عمر سره سم بحث شي او که امکان ولري نو د دوی سره یوځای پریکړه وکړي (پاراګراف ۱۶۲۶ بند. ۲).

مهم: «ماشومان د تعلیم پرته له تاوتریخوالي حق لري. جسمي مجازات، رواني ژوبلونه او نور تخریبي اقداماتو ته اجازه نشته» (پاراګراف ۱۶۳۱ بند. ۴). والدین کولای شي ماشوم سره په جسمي ډول داسې چلند وکړي، د مثال په توګه، کلک نیول چې د خطر مخنیوی لپاره وي. په هر صورت، د تاوتریخوالي هر ډول، په ځانګړې توګه جسمي مجازات د تعلیم وسیلې په توګه منع دي او کېدای شي ورباندې شکایت وشي.

جزایي قانون (StGB)

د والدینو یا نورو ساتونکي لخوا ټول فعالیتونه یا له پامه غورځولو امله چې له مخې یې ماشوم شکنجه وشي یا ورسره ظالمانه چلند وشي د (۲۲۵ پاراګراف) له مخې د خلکو څخه ناوړه چلند د جزا وړ دي. پدې کې ماشوم له پامه غورځول پاملرنې او مسؤلیت نه منل یا د ماشوم روغتیا ته زیان رسول هم شامل دی.

2. د ماشومانو پروراندې تاوتریخوالی

د نړۍ ټول ماشومان له تاوتریخوالي څخه د خوندي ساتلو حق لري. په هر صورت، لاهم د ماشومانو پروراندې ډیر تاوتریخوالی شتون لري. دا اکثر وختونه د خلکو لخوا ترسره کېږي چېرې چې کوچنیان ورته سپارل کېږي او د دوی سره هره ورځ تېروي، لکه مور او پلار یا خپلوان او د معلول ماشومان په ځانګړې ډول د خطر سره مخ دي ځکه چې دوی د ځان دفاع کولو توان نلري.

د تاوتریخوالي کوم ډول د ښوونې او روزنې بریالیتوب مخنیوي کوي؟

د تاوتریخوالي ډولونه کېدای شي ډیر توپیر ولري.

جسمي تاوتریخوالی

جسمي تاوتریخوالی د ماشوم په جسمي بشپړتیا باندې ټول بریدونو ته ویل کېږي، پرته لدې چې د تاوتریخوالی شدت څنګه دی او پرته له دې چې ښکاره یا دايمي ژوبلونه شتون ولري.

مثالونه:

- وهل، ځورول، په لخته وهل، ټیله کول، یا خپه کول
- شیانو سره وهل، ژوبلونه، د مثال په توګه جارو، کمر بند (ملا وستنی) اویامات شوی شیشې
- د کوچني ماشومانو لړزول
- د ګرمو اوبو سره یا د ګرمو شیانو سره سوځیدنې
- زهرجن یا مسموم کول

د روحي تاوتریخوالي په حالاتو کې، جسم مستقیم برید لاندی نه رازي او نه ژوبلیږي، خو مګر د سپری او د ماشوم روح او د ځان ارزښت باندی اغزه لري. دا په لفظی ډول، اشارو یا کړنو له لارې ترسره کېدای شي.

د رواني تاوتریخوالي په حالت کې، ماشوم ممکن منفي احساساتو سره مخ شي. پایلې هم د لیدو وړ ندي، مګر لږ تر لږه د ماشوم پرمختګ لپاره ناوړه دی لکه جسمي تاوتریخوالی.

روحي تاوتریخوالی د ماشومانو پروراندې د تاوتریخوالي عام ډول دی. دا اکثرا د زده کړې د یوې وسیلې په توګه کارول کېږي یا د ډیر فشارونو له امله پېښیږي.

مثالونه:

- چیغې وهل
- د ماشوم پوښتنو یا خبرو ته ځواب نه ورکول، په توهین ډول کتل یا په ښکاره توګه لرې کتل
- بندی کول (په کوټه کې)
- تهدیدونه لکه: که ته همدا اوس ارامه نه یاست، یو څه ناوړه واقع پېښیږي. که ته بیا دا کار وکړی، نو زه به یې تا لیرې کوم. زه به تا ووژنم.
- ارزښتونه د پښو لاندی کول یا سپکاوی لکه: زه نور تاسو سره مینه نه لرم، زما له سترګونه لرې شه. ته د هیڅ لپاره ښه نه یې! ستاسو په شان ماشوم درلودو لپاره ما څه وکړل؟

• ملامت کول لکه: دا یوازې ستاسو له امله دی چې زه ډیر ښه نه یم. که تاسو سم چلند ونه کړی، نو ستاسو مور به بیا هم ستاسو له امله ناروغه شي. که زه تاسو دنیا ته نه وم راوړلی، زما ژوند به ډیر ښه وو.

جنسي تاوتریخوالی

په جنسي تاوتریخوالی کې ټول هغه عملونه شامل دي کوم چې د یو کس د جنسي د خپل رضایت څخه سرغړونه وشي، یعنی د آزادي ارادې خلاف ترسره شي.

د والدین یا نور لوی سرپرست لخوا جنسي عملونه د ماشوم سره یا ماشوم په مخ کې په کلکه منع دي او د سزا وړ دي. دا هم اعتبار لري، که داسې ښکاري چې دا رضایت لري یا ځان څخه دفاع کوي.

جنسي تاوتریخوالی اکثرا ډیر جدي پایلې لري، په شمول د دايمي جسمي او رواني ناروغیو.

د جنسي تاوتریخوالي مثالونه:

- د ښځینه تناسلي ساحی لمس کول، سینې یا کوناتي ته لاس وروړل د شهوت د ارزو کولو په هدف
- د لوڅ شوي بدن نه عکس اخیستل یا ویدېو ثبت کول
- ماشوم مجبور کېږي چې د لویانو تناسلي حالت ته وګوري یا لمس کړي.
- دسړي تناسلي اله یا د بدن نورو برخو (ګوتو، ژبې) یا شیانو سره دننه کول (جنسي تیريو)
- ماشوم له نورو خلکو سره د جنسي فعالیتونو مجبورول

سرغړونه

سرغړونه (غفلت) د ماشوم یو غیر معمولي ژوبلول دی. والدین د ماشوم کافي یا مناسب پاملرنه نه کوي. د ماشوم لومړني اړتیاوې د اوږدې مودې لپاره په دوامداره یا تکرار سره نه پوره کېږي، کوم چې ماشوم ته زیان رسوي. په ډیر بد حالت کې، سرغړونه د ماشوم د مړینې لامل ګرځي، د مثال په توګه ځکه چې ماشوم لوږه یا تنده نشي زغملای.

مثالونه:

- د کافي او مغذي خوړوسره نه سمبالول، نا مناسبه شخصي حفظ الصحه، خطر د نظارت د نشتون له کبله
- د مینې او پاملرنې نشتون، هیڅ مناسب حد نه ښودل کېږي (د مثال په توګه، ماشوم ته اجازه ده چې هره ورځ د څو ساعتونو لپاره تلویزیون وګوري یا په کمپیوټر کې لوبې وکړي)، هیڅ خطر نه په ګوته کېږي، د مخدره توکو کارول یا د ماشومانو جرمونه زغمل کېږي
- د ماشوم روغتیايي معاینات او لازمي درملنه څخه انکار کېږي
- په ښوونځي کې د ګډون او د کورني وظیفې حل لپاره د ملاتړ نشتون، د ښوونځي ته نه تلل تحمل یا ملاتړ کول

د ماشوم د ودې لپاره د تاوتریخوالي پایلې څه دي؟

د تاوتریخوالي په وړاندې د ماشومانو چټک عکس العملونو کې دا شامل دي:

- شاک، کمزوری، بې ځوابي
- ویره، بې زړه توب، چیغې وهل
- اوږدمهاله ژړل
- گوزارورکول
- دفاع، ځان وهل، پټول
- گډوډي/کنګسیت

متوسط او اوږدمهاله اغیزې په لاندې ډول دي:

- گوښه کیدنه، جلا کیدل
- د لومړني باور تیا او داخلي اعتماد له لاسه ورکول
- د تحرک نشتوالی، د لویې کولو شوق نشتوالی
- غمجن توب
- د لوړې کچې ویره
- مور یا مرسته کوونکي ته تکیه کول
- د پاملرنې پر وړاندې دفاع
- نور پرمختګ نه درلودل (رکود)
- پخوانیو چلندونو ته مخه کول (د مثال په توګه په کټ کې میتیازي کول، د ماشوم ژبې (شاته تلل))
- د خوب بینظمي، د ښوونځي ناکامي، په فکري تمرکز کې ستونزه
- پر ځان ټیټاعتماد، پر ځان ټیټ باور
- سرغړونکی چلند، زور زیاتي

- د تاوتریخوالي د مخنیوي به مقابل ډیر ټینګ چلند
- ځان ته زیان رسونکي چلند (د مثال په توګه د خواړو اختلالات، د مخدره توکو کارول، سګرټ څښول)
- ځان وژنه، د ځان وژنې خطر

اوږدمهاله پایلې او دایمي زیانونه:

- شدید جسمي ناروغي (د مثال په توګه سر درد، د خیتې درد یا د ملا درد)
- د ژوند مثبت احساس نشتوالی
- خپل جنسیت ته سپکاوی (د جنسي تاوتریخوالي په صورت کې)
- ځان ته سپکاوی
- د ټولنیزو اړیکو رد کول، د اړیکو څخه ویره
- د تجربه شوي اړیکو نمونې تکرار
- د څه پېښیدل رد او انکار
- د ځان وژنې فکر کول، د ځان وژنې خطر

ځانګړي جنسیتي تاثیرات:

داخلي تاثیرات په انجونو کې ډیر عام دي، لکه:

- ناباورتیا
- گوښه کیدنه
- ځان ته زیان رسول، ځان ژوبل کول
- ویره
- د اړیکو څخه ډډه کول

ظاهري تاثیرات په هلکانو کې ډیر عام دي، لکه:

- د تاوتریخوالي منل
- د واکمني چلند
- انجونو او ښځو شخصیت سپکول او سپکاوی
- جنسي تیري (د کلماتو او اقدام یا عمل کول له لارې)
- زور زیاتي
- د تاوتریخوالي ډک چلند او د گواښ لاری

د لویانو په پرتله، ماشومان لاهم د پرمختګ په مرحله کې دي. پدې مرحله کې خلک ډیر حساس او اغیزمن دي. که یو ماشوم تاوتریخوالی سره مخ وي، نو بیا دا کولای شي په ټول ژوند، په بدن، روح او شخصیت باندې تاثیر وکړي.

ولې کورني تاوتریخوالی ځانګړې پایلې لري؟

د ماشوم لپاره، کورنۍ هغه ځای دی چېرې چې دا باید د خونديتوب احساس وکړي. که یو ماشوم په کورنۍ کې تاوتریخوالی تجربه کړي، نو د امنیت دا احساس له لاسه ورکوي. پر ځای یې، دا زده کوي چې په کورنۍ او خپلوانو کې رد کول او تاوتریخوالی یو معمول کار دی.

والدین او نور پالونکي پدې اړه منعکس کوي چې نړۍ دوی ته څنګه عکس العمل ښيي. د رد کولو یا تاوتریخوالي په صورت کې، ماشوم زده کړه کوي چې دا پدې نړۍ کې نه غوښتل شوي دنیا ته راغلی. دا د دې پایلې په پایله کې دا ماشومان نور د نورو خلکو څخه مینه او محبت تمه نشي

کولی. دوی د ورته نورو خلکو په وړاندې منفي یا مشکوک چلند کوي.

د کورنۍ تاوتریخوالي له امله، ماشومان ځانونه په لوی احساساتي شخړه کې گوري. ډیری یې اجازه نه ورکوي چې د تاوتریخوال نه کاراخیستلو والدین او خپلوان ترسره شوي تاوتریخوالي رد کړي. ځینې وختونه دوی د تاوتریخوالي نه وروسته د ماشوم سره مینه او په تو جه سره چلند کوي. دا په ماشوم کې گډوډیا احساسات او د کنګسیت لامل کیږي. ماشومان ځان ملامتوي او له ځانه نفرت کوي.

ډیر ماشومان په بشپړ ډول تاوتریخوالی زغمي ځکه چې دوی نه غواړي کورنۍ جدا شي. یا دوی د والدین لخوا فشار لاندې راځي ترڅو نورو ته څه ونه وايي.

ماشومان د کورني د تاوتریخوالي شاهد په توګه

که چېرې د مور او پلار ترمینځ تاوتریخوالی شتون ولري، دا ماشومان باندې د احساساتي تاوتریخوالي ځانګړې ډول په توګه اغیزه کوي. ماشومان د وهلو، سپکاوي یا جنسي تیري څخه ځورېږي، که څه هم دوی باندې څوک مستقیم له تاوتریخوالي نه کار وانخلي. دوی هم ځوروي کله چې دوی په غیر مستقیم ډول تاوتریخوالی وگوري.

د مثال په توګه کله چې دوی په الطاق کې وي او یوازې شورماشور واورې او یا کله چې دوی احساس وکړي چې د خپګان، غمجن توب له امله څه پېښ شوي.

جگره، تښتېدل او روحي صدمه په تعليم څه اغيزه لري؟

د تاوتریخوالي ټولې پورته ذکر شوي ډولونه هم له کورنۍ بهر، د جنګ له لارې او يا د تښتې پر مهال کيدی شي رامینځ ته شي. د تاوتریخوالي دا تجربې هم د اغیز شوي ماشوم لپاره ورته پایلې لري او د دوی په چلند ژور اغیزه لري. دلته هم، خطر ډیر شوی چې اغیزمن شوي به وروسته پخپله تاوتریخوالی نه کار واخلي يا د تاوتریخوالي قرباني شي. د تدریسي اقداماتو او روزنې په برخه کې، د تاوتریخوالي او صدماتو دا ډول تیرو تجربو ته باید پام شي.

ماشومان ممکن پخپله د تاوتریخوالي قرباني کیدو څخه ویره ولري. دوی دارپری چې ممکن دوی د تاوتریخوالي له امله خپل والدین له لاسه ورکوي. دوی ځان گناهگار یا ضعیف احساس کوي ځکه چې دوی نشي کولای تاوتریخوالی ودروي. دوی د مور او پلار څخه کافي توجه، مینه او پاملرنه نشي ترلاسه کولای، ځکه چې دوی د گډو تاوتریخوالي له امله ډیر فشار/بوج لاندې دي. دوی بې نظمه احساس لري ځکه چې دوی په یوه وخت کې له مور او پلار سره هم مینه لري او هم بې نفرت کوي. دوی د شرم یا گهډو احساس کوي ځکه چې دوی نه پوهیږي چې ولې د والدینو تر مینځ تاوتریخوالی پېښیږي.

د ماشومانو لپاره چې د مور او پلار د گډو تاوتریخوالي تجربه کوي، خطر زیاتوالی ومومي دا چې دوی به د لویانو په توګه د گډو تاوتریخوالي لخوا اغیزمن شوي دي، د مجریمینو یا قربانیانو په توګه.

په ماشومتوب کې کورنۍ تاوتریخوالی د اغیزمنو ماشومانو په پوځوالي عمر او ژوند کې هم تاثیر لري. نو دا کیدای شي په راتلونکي شراکت ژوند کې او د دوی خپله کورنۍ تکرار شي، کم تاوتریخوالی چې د اصلي کورنۍ کې زده کړي وي. نوله دې امله چې تاوتریخوالی نور هم ادامه پیدا ونکړي، د ماشومانو ساتنه، ښه او سالم ښوونی او روزنی اړینه ده!

3. په ښوونه او روزنه کې تاوتریخوالی

د زده کړې د یوې وسیلې په توګه د تاوتریخوالي کارول تل زیان رسونکي پایلې لري او لږترلږه له دې امله په المان کې د قانون لخوا منع شوی دی. د تاوتریخوالي تجربې د فزیکي او رواني ناروغیو رنځ خطر ډیروي، په ښوونځي کې ستونزې لري، پخپله له تاوتریخوالي نه کار واخلي او د تاوتریخوالي قرباني ګرځي.

له جدي پایلو سره، ځینې وختونه تاوتریخوالي د زده کړې وسیلې په توګه ورڅخه دفاع کېږي.

ایا تاوتریخوالیدښوونې او روزنې وسیله کېدی شي؟

ماشومان د بد فطرت سره زیږیدلي ندي چې د لویانو لخوا د تاوتریخوالي له لارې پیاوړتیا اصلاح شي.

دا د علم له نظره ثابت شوي ده چې ماشومان د شاوخوا خلکو لخوا ډیر زیات اغیزمن کېږي. زیاتره ماشومان د مشاهده او تقلید له لارې زده کوي. کله چې ماشومانو ته په پالنه کې درناوی او مینه وښودل شي، نو ماشومان د نورو لپاره درناوی او مینه ښودل زده کوي. که ماشومان د زور او تاوتریخوالي سره وروزل شي، نو دوی د زور او تاوتریخوالي سره چلند کول یا پخپله د تاوتریخوالی کارول زده کوي.

په هر صورت، دلته هم ماشومان شتون لري چې د مینه پاملرنې سربیره، کیدای شي د دوی په چلند کې ننگونکي موجود وي. د مثال په توګه هغه ماشومان چې ډیر ژاپړیا هغه ماشومان

چې ډیر وهل او ټکول کوي. ډیری وختونه د دې لپاره یو دلیل شتون لري، حتی که دا په پیل کې د پیژندلو وړ نه وي. د مثال په توګه، دا یو رواني معلولتیا کیدی شي وي. دلته دا مهم دي چې د مور او پلار په حیث ملاتړ ترلاسه کړئ.

دښوونې او روزنې حق دا معنی نلري چې ماشومان باید مطمئن اوسئ او د مور او پلار خدمت او مزدوری وکړي.

ماشومان خپلواک، بشپړ انسانان او د مور او پلار ملکیت نه دی. اطاعت د ویاړ او احترام نښه ده، مګر د ویره ده. که د والدین او ماشومانو تر مینځ اړیکې د قدرت او واک د کارول له مخې تنظیم شوې وي، نو ماشومان د یو بې ارزښته کس په توګه پیژندل کېږي. دا اکثراً پدې معنی ده چې ماشوم نشي کولای د یو انسان په توګه د ارزښت احساس پیدا کړي، کوم چې د ښې او سالم پرمختګ لپاره مهم دی. دا هم ممکنه ده، چې ماشوم برخلاف مور او پلار رد کړي یا ونه مني، یا حتی له دوی څخه نفرت وکړي. ناهیلې او په عذابول ځینې وختونه وختونه ضعیف په لور له پامه غورځول کېږي. کله چې ماشومان لوی او له فزیکي پلوه په کافي توګه پیاوړي وي، خطر زیاتېږي چې ماشومان د مور او پلار په وړاندې تاوتریخوالي څخه کار اخلي یا له دویم څخه مخ واړوي.

ځینې والدین په ماشومتوب کې تاوتریخوالی تجربه کوي او دې ته یې «عادي» ښکاري، پدې مفکورې سره «دا ماته هم زیان ونه رساوه». دا د دې حق نه ورکوي چې د خپلو ماشومانو په وړاندې له تاوتریخوالي څخه کار واخلي.

د ماشومانو پر وړاندې تار تریخوالی تل خپل نښې نښانې پرېږدي، مهمه نده چې په کوم شکل کې، خو ځلې څومره تاوتریخوالی دی. په ځوانۍ کې، دا پایلې شاید نور ونه پیژندل شي یا تاوتریخوالي ته منسوب شي. تاوتریخوالی د ماشومانو سره د شخړو هوارولو یا د ماشومانو محدودیت ښودلو لپاره اړین ندي.

که چېرې شخړې لاندې د والدین لخوا د تاوتریخوالي کارولو له لارې حل شي، نو ماشومان د شخړو له لارې پخپله د شخړو حل کول زده کوي، د مثال په توګه په ښوونځي کې. اوس دلته لارښودونه او کورسونه شتون لري چې د ماشومانو په وړاندې تاوتریخوالي پرته د ځواک او محدودیت ښودلو څرنگوالی ښیي.

تر فشار لاندې راتلل او بېوزلی په حالت کې زه څه کولای شم؟

ایا والدین د ژوند شرایطو لکه بیکاري، نامنه استوګنځي، د کور محدود وضعیت، د خوب نشتون، د اصلي هیواد څخه نه درملنې شوي تروما (روحي صدمې)، د ناروغۍ یاد شراکت ژوند جنجالونو له امله تر فشار لاندې دي، کیدی شي دا پېښ شي چې دوی په بد حالاتو کې د خپل ماشومان سره له تاوتریخوالي نه کار واخلي،

پرته له دې چې واقعي پایې وغواړي. دوی نه پوهیږي چې څنګه یو بل سره مرسته وکړي یا کنترول له لاسه ورکوي. بوج او بېوزلي کیدای شي رامینځته شي کله چې د مثال په توګه معلولیت لرونکی ماشوم چې ژورې مشورې ته اړتیا لري والدینو ته د قوت او امکاناتو محدودیتونو ته اړوي.

اساساً، دا کولی شي د راتلونکي شخړې وضعیت په اړه فکر کولو کې مرسته وکړي: زه څنګه له تاوتریخوالي پرته عکس العمل وینم؟ د نورو شیانو په مینځ کې، دا ګټور ثابت شوی چې په فشار لرونکي حالتونو کې ګټورته پرېږدئ او بیا لس څخه تر شل ځله ژوره ساه واخلي. د درانه فشار او لوړې کورنۍ فشار په صورت کې، مشوره ورکول کېږي چې د مشورې مرکز، قانوني ملاتړ او مشورې ورکولو خدماتو او یا د ملګرو او خپلوانو څخه ملاتړ ترلاسه کړئ.

څنګه کولای شم ماشومان د ښوونې او روزنې له لارې پیاوړي کړم؟

د والدینو په توګه د سالم پرمختګ د ماشومانو پیاوړتیا لپاره، نه یوازې د تاوتریخوالي څخه ډډه کول، بلکه د دوی سره د مینې او محبت اړیکې ساتل مهم دی. پدې کې د ماشوم ستاینه او هڅول، په دقیقې ډول د هغه خبره اوریدل، هغه د لاس کول، غیږ کې نیول شامل دي او د شخړو او جنجالونو په صورت کې د ماشوم یو انسان په توګه هغه ارزښت کمول او شخصیت سپکول شامل ندي.

4. په آلمان کې د ماشومانو ساتنه

مشاور مکلف دی چې محرمیت وساتي، دا پدې معنی ده چې په مشوره کېځه ویل شوي یا د بریښنالیکیا چیټ له لارېځه لیکل شوي نورو ته نه ویل کیږي. د محرمیت ساتلو مکلفیتڅخه مستثنا شتون لري که چېرې مشاور دې پایلې ته ورسېږي چې د مرستې لټونکې یا د بل چا ژوند ته شدید خطر موجود وي. که تاسو خوندي نه یاست، د مشورې په پیل کې پوښتنه وکړئ په کومو حالاتو کې د خبرو اترو څخه سم معلومات باید نورو ته وسپارل شي. د نامعلوم او بې نومه مشورېامکان هم شتون لري.

په ورځني ژوند کې، په کورنۍ کېوځای ژوند کول تل د ستونزو پرته نه کیږي. شخړې، مخالفتونه یا تاوتریخوالی اکثرًا پېښېږي یا کورنۍ د ژوند شرایطو ډیر د فشار لاندې دي. د مرستې ترلاسه کول کیدي شي مهم وي. د دې لپاره په آلمان کې د ملاتړ بیلابیل وړاندیزونه شتون لري. د مرستې وړاندیزونو کارول د پناه غوښتنې پروسې باندې هیڅ اغیزه نلري.

زه چیرته مرسته موندلی شم؟

د سلا مشورې وړاندیزونه

د مشورې معنی دا ده چې تاسو یو متخصص سره د خپل یا د کورنۍ وضعیت په اړه وغږېږي او دا چې تاسو یوځای د پرمختګ لپاره فرصتونه وګورئ. دا ګولای شي په شخصي خبرو اترو کې، په تلیفون کې، د بریښنالیکیا چیټ له لارې ترسره شي.

د مثال په توګه: کله چې ماشومان په دوامداره توګه ژاړي، کله چې خبرې نه کوي، کله چې ډیرغوسه ناک او قهر وي، کله چې معلولیت ولري.

په آلمان کې د کورنۍ او تعلیم لپاره په مجموعي ډول د ۱۰۰۰۰ څخه ډیر د مشورې وړاندیزونه شتون لري. ځینې په ځانګړې توګه د هغه کورنۍ لپاره دي چې د کډوالۍ یا مهاجرت تجربه لري. دا سلا مشوره وړیا ده. په شراکت ژوند جنجالونو یا په نورو فشارونو کې تخصصي مشورتي خدمتونه هم شتون لري.

زده کړې، دا کولی شي په کورنۍ کې شخړې او دایمي فشار لامل شي. دا په ځانګړې توګه ماشومانو باندې اغیزه کوي، څوک چې باید د کورنۍ دننه او بهر د متناقض اړتیاو تر مینځ غوره کړي. ماشومان او ځوانان چې په بیلابیلو کلتوري نړۍ کې ژوند کوي له دې امله د جوړجاړي په لټه کې دي ترڅو وکولی شي په کورنۍ کې دننه او بهر دواړه اداره کړي.

والدین باید له همدې امله په ښوونې او روزنې د خپلو ماشومانو د بهرنی ژوند چاپیریال په اړه خورا ډیرڅه زده کړي او د موافقتونو په لټه کې د دویمه ملاتړ وکړي. د یو قانون په توګه، هر هغه څه ندی چې تاسو په خپل هیواد کې زده کړې دې او ځان سره راوړی بې که هغه ښه وي یا بد. او همدلته د نوي هیواد لپاره اعتبار ولري. په وړکتون، ښوونځیو او روزنیزو مرکزونو کې له والدینو، ښوونکو او سرپرستانو سره خبرې کول کولای شي د مناسب موافقت موندلو کې مرسته وکړي.

دا ډول خبرې اتري د وړکتونو، ښوونځیو او روزنیزو مرکزونو کارمندانو ته وده ورکوي او دوی هڅوي ترسو د ماشومانو او ځوانانو په روزنه کې کار ته دوام ورکړي. چېرې چې پېښېږي خبرې، خبرې اتري او ګډ هدفونو باندې کار وشي، تاوتریخوالی، درناوی او ناکامي ځای نلري. برعکس، جوړېږي: صحتمند، خوښ، قوي او بريالي ماشومان او ځوانان هلته لویږي په کوم ځای کې چې د ویاړلې او ډاډمنو والدینو پاملرنه وي. دا والدین پیاوړي ځکه چې دوی خپل ماشومان پوهوي او، دوی ته احساس ورکوي او ملاتړي کوي.

زه د تښتېدلې کډوالۍ نه وروسته د تعلیم په اړه څه پوهیدلو ته اړتیا لرم؟

بل هیواد ته هجرت کولای شي د یوې کورنۍ لپاره ځانګړې فشارونه رامینځته کړي، کوم چې په ښوونې او روزنیزه اغیزه کوي. معمولاً د کورنۍ د غړوڅخه یوځایي جلاوالی رامینځته کوي، څوک چې په خپل هیواد کې پاتې کیږي یا د تښتېدو پر مهال جلا کیږي. دا کیدي شي ډیر ستړی کونکی وي. د پخوانۍ جلا کیدو وروسته د کورنۍ بیابوځای کیدل کیدي شي ډیر جنجالي وي. په کورنۍ کې تعلیمي دندې او مسولیتونه باید تمرین او ویشل شي. پدې کې، د مثال په توګه، د ماشومانو مناسب عمر څارنه شامله ده.

ستاسو د کورنۍ، ماشومانو او پالنې شخصي نظرونه د ټولني، کلتور، مذهب او ستاسو د ماشومتوب تجربو څخه جوړ شوي دي. کله چې بل هیواد ته کډوال شي، نو دا مفکورې ورسره پیدا کیږي، مګر دا تل د نوي ټولني نظرونه، مقررات او قواعد نه پوره کوي. د راوړل شوي ارزښتونو او مقرراتو تر مینځ تناقض رامینځته کیږي، کوم چې پېښېږي وختونه په کورنۍ ژوند کې او د کورنۍ بهر توپیر لري. د مثال په توګه، ماشومان باید په وړکتون، ښوونځیو او روزنه کې نوي نظرونو او اړتیاو سره ځان تطبیق کړي. په هر صورت، دا د نوي چاپیریال سره تطابق کول د دوی لپاره اسانه دي. دوی ژبه زده کوي، مګر د نوې ټولني ارزښتونو او مقرراتو هم معمولاً د دوی د مور او پلار په پرتله ګړندي وي.

والدین اوس د خپل هیواد ارزښتونو او مقرراتو ته ژمن دي چې دوی په دې ځان سره راوړي دي، پرته لدې چې پوه شي او د نوي هیواد اړتیاو په اړه څه

د ځوانانو دفترکله په ښوونې او روزنې کې مداخله کولای شي؟

دولت کولای شي د اساسی قانون (ماده ۶ بند. ۲، فقرة ۱) او د مدني قانون (پراگراف ۱۶۶۶) پر اساس، د ځوانانورفاعي دفتر يا د کورنۍ محکمې کارکونکي له لارې ممکن د والدينو لپاره اجباري ځانگړتياوې رامینځته کړي که د ماشوم روغتيا سمدستي په خطر کې وي او والدينېښخپله نه غواړي پياوړتيا کولای چې د دې خطر څخه مخنيوی وکړي.

دا ډول لارښوونې کېدای شي (پراگراف ۱۶۶۶) د مدني قانون په اساس وي:

- عامه مرسته لکه د ماشوم او ځوانانود مرستي خدمتونه (د مثال په توگه د کورنۍ مرستي) او روغتيا پاملرنې (د مثال په توگه د روغتيايي مخنيوي معاینې) څخه بايد استفاده شي.
- مور او پلار بايد ډاډ ترلاسه کړي چې ماشوم هره ورځ ښوونځي ته ځي (پرته له ناروغۍ حالت څخه) (د ښوونځي ترسره کول).

«ماشوم د کورنۍ څخه اخیستل»، يعنی د ماشوم له کورنۍ څخه ایستل، يوازې په ډیر لږ حالاتو کې پیښیږي. د والدينو سره اړیکه د ماشوم پرمختگ لپاره ډیر مهم دی، له همدې امله دا د ځوانانو دفتر د متخصصينو هدف دی، د ملاتړ اقداماتو او مرستې وړاندیزونو له لارې، مور او پلار لپاره له د ماشوم له کورنۍ څخه ایستلو څخه مخنیوی وکړي.

د ځوانانو دفتر مداخلې د جزا قانون سره هېڅ تړاو نلري. د ځوانانو دفتر په اصل کې مجبور نه دی چې جرمي شکایت درج کړي. د ماشوم روغتيا او ښه والیدیر ارزښت لري.

د مرستې وړاندیزونه په شکل او ډگر کېدای زیات توپیر لري او باید د اړونده کورنۍ او ماشوم اړتیاو ته مناسب وي. د مثال په توگه، کېدای شي د والدين لپاره د زده کړې مشورې مرکز ته مراجعه وي، د ماشومانو په ټولنیز تعلیمیه له کې برخه اخیستل یا د ټولنیزې زده کړې متخصص لخوا د ټولې کورنۍ ملاتړ چې په اونۍ کې څو ځله په کور کې د کورنۍ لیدنه وکړي او د دوی په پالنه، ورځني ستونزو، د شخړو حلولو یا د دولتي ادارو او ارگانونو سره په اړیکه کې د دوی ملاتړ وکړي.

د دې معلومولو لپاره چېد مرستې کم وړاندیز ممکن او مناسب وي، مشورې ته اړتیا ده، په کوم کې چې د کورنۍ او ماشوم وضعیت، د احتمالي حل لارونه او د مرستې بیلابیل وړاندیزونه په تفصیل سره بحث وشي. دا سلا مشوره د ځوانانو مسؤل دفتر کې ترسره کېږي، چېرې چې تاسو کولای شئ د سلا مشورې لپاره وخت ونیسي. اکثرا مسؤل دفترونه د «عمومي ټولنیز خدمت» یا «د ښاروالۍ ټولنیز خدمت» په نوم یادېږي. د ځوانانو دفتر کارمندان حق نلري چې د داسې مشورې په اساس ماشومان له کورنۍ څخه اخلیکه چېرې د ماشوم سوکالیۍ لپاره کوم لوی خطر شتون نلري.

مرسته په بیروني حالت کې

د تاوتریخوالیې سخت وضعیت کې، کولای شي ۱۱۰ د پولیس تلیفون شمیره ته ورپا تلیفون وکړي. ماشومان هم غوږیدلی شي. پولیس مکلف دي چې د اړوند کس د ساتنې لپاره راشي.

په کورنۍ کې د تاوتریخوالي په پېښو کې، پولیس کولای شي تاوتریخوالیونکی کس تر ۱۴ ورځو پورې د گډو اړتیا څخه لرې کړي (د نیولو حکم). پولیس د لنډې مودې لپاره د تاوتریخوالي کونکي هم نیولی شي ترڅو د نیولو حکم پلي کړي.

د جزایی قانون له مخې د سرغړونې په صورت کې، پولیس باید د دې تاوتریخوالي کس په وړاندې شکایت درج کړي.

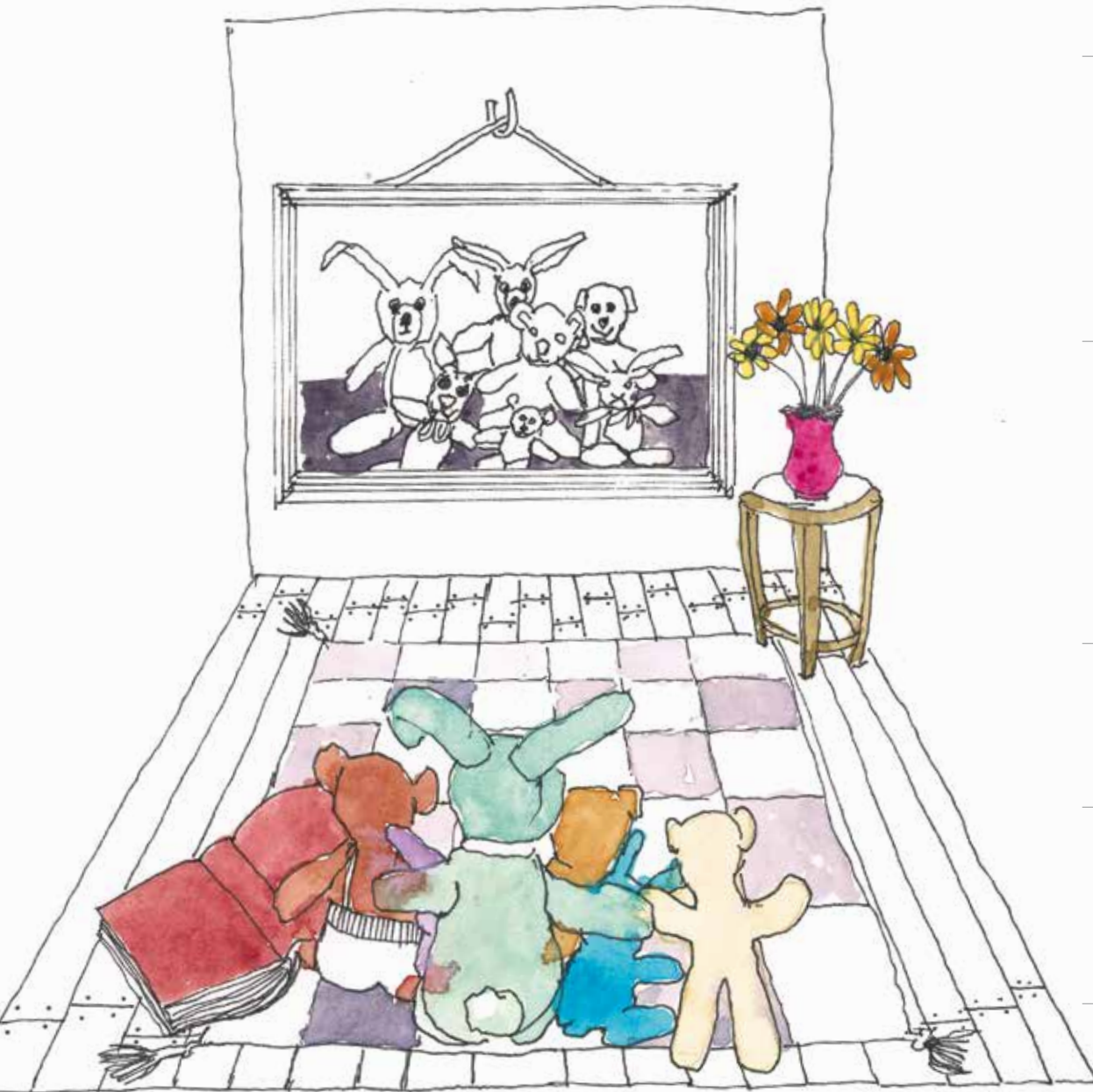
د ماشوم او ځوانانو مرستې رفاهي دفترکوم ډول ملاتړ وړاندیز کوي؟

په سخت وضعیت کېد مور او پلار سره د ماشومانو د روزنې او پالنې مرسته کولو لپاره او د دې سره د ماشومانو سالم پرمختگ لپاره ترلاسه کولو لپاره، قانوني مرستې وړاندیزونه هم شتون لري، «د روزنې لپاره مرستې». دا په ټولنیز قانون کتاب VIII (SGB) د ماشوم او ځوانانود مرستې قانون کې تشریح شوي، که، د مور او پلار په توگه، احساس کوئ چې تاسو د خپل ماشوم یا ماشومانو سره په ټولنیز چلند کې ملاتړ ته اړتیا لرئ، تاسو کولای شئ د «ښوونې او روزنې مرسته» لپاره د ځوانانورفاعي دفتر ته عریضه وکړئ.

له تاوتریخوالي پرته تعلیم لپاره کورسونه کورسونه په ډیری ځایونو کې وړاندې کېږي، چېرې چېد تاوتریخوالي کارولو پرته څنگه ماشومانو روزل کېږي والدين زده کوي. دلته د ماشومانو پرمختگ او اړتیاو، په ستونزمنو شرایطو کې مناسب غبرگونونه پورته له تاوتریخوالي د جنجالونه سره چلند فرصتونه په اړه معلومات وړاندې کېږي. په یوه وخت کې، د نورو والدينو سره د نظرونو تبادلې فرصت هم شتون لري. ځینې کورسونه په ځانگړې ډول د مهاجرت تجربه لرونکو میندو او پلرونو لپاره هم وړاندې کېږي.

رواني درملنه

ایا والدين پېرزیات د رواني فشار لاندې دي، د مثال په توگه په ماشومتوب کې د دوی د بدو تجربو له لارې، د تاوتریخوالي او جگړې تجربو له لارې، د لوی خفگانیا نا امیدۍ له لارې یا د الکولو، درملو یا مخدره توکو کارول له لارې، نو بیا ممکن رواني درملنې ته اړتیا وي. دا ډول درملنه د ډاکټر لخوا ترسره کېږي او لگښتونه د روغتيا بيمې شرکت لخوا ورکول کېږي. ناروغ د درملنې په جريان کې زده کړه کوي، چې د سختو تجربو، احساساتو او فکرونو سره داسې چلند وکړي چې د ورځني فعال ژوند او د ماشومانو ښوونې او روزنېوځل بیا ممکن وي.

مدني قانون (BGB)

په دى كې د عمومي خصوصي حق قانون شامل دي، د مثال په توگه په جرمني كې د شخصي خلكو تر مينځ قانوني اړيكي. محتوي د نورو په منځ كېد واده او طلاق او والدين پاملرني په اړه قانوني احكامو سره د كورنۍ قانون هم شامل دي. بشپړ مدني قانونونه په انټرنېټ كېد ليدلو وړ دي.
www.gesetze-im-internet.de/bgb/ (auf Deutsch), und unter
www.gesetze-im-internet.de/englisch_bgb/index.html (auf English).

اساسي قانون (Grundgesetz (GG)

د آلمان فدرالي جمهوريت لپاره اساسي قانون، دا د سيستم او ارزښتونو په اړه اصلي پريكړې لري او د آلمان له ټولو نورو قانوني نورمونو څخه پورته دي. بشپړ اساسي قانون په انټرنېټ كېد ليدلو وړ دي. د مثال په توگه، تاسو كولاى شئ په عربي، چينايي، انگليسي، فرانسوي، ايټالوي، فارسي، پولنډي، روسي، سربيائي، هسپانوي او تركيي كې د اساسي قانون ترجمه ومومئ.
www.spd.de/standpunkte/alte-unterseiten/fuer-unser-land-menschlich-und-weltoffen/grundgesetz-in-elf-sprachen

د ټولنيز مرستې قانون

(Sozialgesetzbuch (SGB))

پدې كېټولنيز قانون چې په آلمان كې د تطبيق وړ ديشامل دي، د دولتي مرستې او ملاتړ خدماتو تنظيم كوي ترڅو بڼه ژوند وكړي او كړي كه چيرې دا پخپله ممكن نه وي، د مثال په توگه د ماشومانو او ځوانانو د هوساينې، د كار ودې ټولنيزې مرستې برخو كې.

د جزايي قانون

(Strafgesetzbuch (StGB))

جزايي قانون چې په آلمان كې د تطبيق وړ دي او د دوى قانوني بايلېدې كې شامل دي. بشپړ جزايي قانون په انټرنېټ كېد ليدلو وړ دي.
www.gesetze-im-internet.de/stgb/index.html (auf Deutsch),
und unter www.gesetze-im-internet.de/englisch_stgb/index.html (auf English).

د اړیکې ټاکل شوي پټې او د مرستې وړاندیزون

د مشورې مرکزونه

Bundeskonferenz für Erziehungsberatung e.V.

د تعلیمي مشورې ورکولو په اړه فدرالي کنفرانس
<https://www.bke.de>

په انټرنیټ پته www.bke.de کې، د پالنې او کورنۍ موضوعاتو په اړه مشورې مرکزونه په سایټ کې موندلې شي، کهډوال کورنۍ کولای شي په مورنۍ ژبه کې د مشورې لپاره پلټنه وکړي.

Deutsche Arbeitsgemeinschaft für Jugend- und Eheberatung e.V.

د ځوانانو او ودونو لپاره د آلمان کاري اتحادیه
<https://www.dajeb.de/beratungsfuehrer-online/beratung-in-ihrer-naehe/>

پدې ویب پاڼه تاسو کولای شئ د مشورې مرکزونه په سیمه کې، همدارنگه د تلیفون او آنلاین مشورې وړاندیزونه په بیلابیلو موضوعاتو ومومئ د بیلگې په توګه د کورنۍ مشوره، د جلا کېدو او طلاق په اړه مشوره، د هر ډول تاوتریخوالي قربانیانو لپاره مشوره، د واحد والدینو لارښوونه.

Elterntelefon د والدین تلیفون

تلیفون: ۰۵۵۰۱۱۱۰۰۸۰

دوشنبه تر جمعه پورې له ۰۰:۹ څخه تر ۰۰:۷۱ بجې
سه شنبه او پنجشنبه تر ۰۰:۹۱ بجې
www.nummergegenkummer.de/elterntelefon.html

د والدینو لپاره وړیا او نامعلوم تلیفون مشوره، د زده کړې او کورنۍ په اړه د ټولو پوښتنو او اندیښنو لپاره، په جرمني کې د مشورې مرکزونو مینځګړیتوب امکان لري.

Kinder und Jugendtelefon

د ماشومانو او ځوانانو تلیفون

تلیفون: ۱۱۶۱۱

هره دوشنبه او هره شنبه له ۰۰:۴۱ تر ۰۰:۰۲ بجې پورې
www.nummergegenkummer.de/kinder-und-jugendtelefon.html

د ماشومانو او لویانو لپاره د تلیفون وړیا او نامعلوم مشورې، د ټولو شخصي پوښتنو او اندیښنو لپاره، مینځګړیتوب د مشورې په ساحوي مرکزونو کې په آلماني ژبې امکان لري.

Elternsein Info د والدینو معلومات

<https://www.elternsein.info>

د امیندواره میرمنو او والدین لپاره تر ۳ کلونو پورې ماشومانو سره مرسته او مشوره

Online-Beratung für Eltern durch die Bundeskonferenz für Erziehungsberatung

د فدرالي کنفرانس آنلاین مشوره د ښوونې او روزنې په هکله والدینو لپاره

<https://eltern.bke-beratung.de/views/home/index.html>

په آلمان کې د زده کړې، کورنۍ ژوند، وړکتون، ښوونځي او ځوانۍ بلوغیت، بریښنالیک آدرس اړین نه دی، موضوعاتو په اړه وړیا او نامعلوم آنلاین مشوره.

Online-Beratung der Caritas für Eltern und Familien

د والدینو او کورنیو لپاره د کریټاس څخه آنلاین مشوره
<https://www.caritas.de/hilfueundberatung/onlineberatung/eltern-familie/start>

په آلمان کې د زده کړې، کورنۍ ژوند، وړکتون، ښوونځي او ځوانۍ بلوغیت، بریښنالیک آدرس اړین نه دی، موضوعاتو په اړه وړیا او نامعلوم آنلاین مشوره.

Eltern-Informationsbriefe zu Erziehungsthemen

والدین د زده کړې مختلف موضوعاتو په اړه معلوماتي لیکونه

<https://www.ane.de/download>

د معلوماتو لیکونه چې په آلمان کې په آسانۍ ژبه او په ځینو مواردو کې دوه ژبې جرمني - ترکیه وړیا ترتیب او ډاډولود کیدلای شي، د مختلف تعلیمي موضوعاتو په اړه لارښوونې چمتو کوي، چې د ماشوم اړوند عمر پورې مناسب دي.

Eltern-Informationfilme zum deutschen Bildungssystem

د والدین معلوماتي فلمونه د آلمان د زده کړې

سیسټم په هکله کې

www.ane.de/elternfilme

لنډ فلمونه چې د والدینو لپاره د آلمان د زده کړې سیسټم په آسانۍ د پوهیدو وړ معلوماتو سره، په عربي، الماني، انګلیسي، فرانسوي، هسپانوي او ترکي ژبو کې د والدینو حقونه او برخه اخیستنې اختیارونه تشریح شوي، د ۰۱ کلونو پورې ماشومانو سره د والدینو لپاره مناسب دي.

د تعلیمي وضعیتونو په اړه د اصلي معلوماتو فلمونه
[vimeo.com / fmdvids/222248624](https://vimeo.com/fmdvids/222248624)

د «نړیوال ژغورنې کمیټې» سازمان لنډ فلمونه د عادي سخت تعلیمي حالتونو په اړه معلومات چمتو کوي او د چلند په اړه لارښوونې ورکوي.
ژبه: انګلیسي

Eltern-Kurse د والدینو کورسونه

په آلمان کې د والدینو کورسونو په اړه معلومات او ویدېوونه په <https://elternurses.com> کې

Kurs „Starke Eltern – Starke Kinder“

کورس «قوي والدین - قوي ماشومان»

د آلمان د ماشومانو د ساتنې اتحادیه

www.sesk.de/CONTENT/vorort.aspx

Kurs „Kess erziehen“ für zugewanderte Eltern

د کهډوال میندو او پلرونو لپاره «کیس تعلیم» کورس د شخصي پېښاګوي لپاره د کیس - ښوونې انستیتیوت څخه وړاندیز

<https://www.kess-erziehen.de/elternkurse-kess/migration/>

د معلومات لرونکو ماشومانو د والدینو لپاره مرسته

Broschüre „Mein Kind ist behindert – diese Hilfen gibt es“

بروشر «زما ماشوم معلول دی -

دلته مرستې شتون لري»

د فزیکي او څو تنو معلولیت لرونکو خلکو فیدرالي اتحادیه دا رساله د هغو کتو په اړه معلومات چمتو کوي چې معلولیت لرونکي خلک په آلمان کې مستحق دي. دا په المان، ترکی، روسی، عربي او ویتنامی کې د ډاډولود نسخې په توګه شتون لري

<https://bvkm.de/ratgeber/mein-kind-ist-behindert-diese-hilfen-gibt-es-in-mehreren-sprachen/>

Broschüre „Das deutsche Betreuungsrecht“

بروشر «د جرمني د ماشومانو پاملرنې قانون»

د ټرانسپورټي پاملرنې انستیتیوت ای. وی. د عربي، انګلیسي، فرانسوي، یوناني، ایټالوي، پولنډي، روسی، سربى - کرواسی - بوسنیا، هسپانوي او ترکي ژبو د دې پراخه معلوماتو بروشرې وړاندې کوي. آرډر او ډاډولود په <https://itb-ev.de/broschueren>

په آلمان کې د تاوتریخوالی پرته پالنه او د ماشومانو حقونه. د کډوالی تجربه لرونکې ښوونکو لپاره لارښود

دا لارښود په آلمان کې د تاوتریخوالی پرته پالنې او د ماشومانو حقونو په اړه معلومات لري. د دې
بروشري یا لارښود سره موږ غواړو کډوالو او نوي مهاجر والدینو ته ورسېږو.

موږ تاسو ته لاندې معلومات وړاندې کوو:

- د ماشومانو پر وړاندې د تاوتریخوالي ډول او پایلې
- تر ځوانۍ توپ پورې د ماشوم پرمختګ مرحلې
- د پرمختګ هڅونې زده کړې ته لارې
- د مور او پلار لپاره پټې او د مرستې وړاندیزونه

دا لارښود د هیواد په کچه د پروژې «د ښځینه مهاجرینو لپاره د ښځینه مهاجرینو سره د می می
تاوتریخوالي مخنیوي» د برخې په توګه رامینځته شوی. دا په عربي، بلغاري، دري، جرمني، انګلیسي،
فارسي، فرانسوي، کردی، پشتو، پولنډي، روسی، سربیا / بوسنیا / کروشین، هسپانوي او ترکي کې هم
شتون لري. سپارښتنه په لاندې ویب سایټونو کې امکان لري
„www.mimi-gegen-gewalt.de“ und „www.mimi-bestellportal.de“

تم التشجيع من قبل:

Ethno-
Medizinisches
Zentrum e.V.

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Migration, Flüchtlinge und
Integration

STÜTTGART

bipoli
Bildungsstelle
Initiative e.V.

LANDKREIS

Sächsische
Landesvereinigung für
Gesundheitsförderung

Verband Eltern- und Jugendhilfe, Rostock e.V.

Fachverband für die Eltern Arbeit mit Eltern und Jugendlichen

AJC
Berlin
Romer Institute

دا لار ښود وړاندې شوی: